

Utlåtande Folkhälsan Utbildning Ab 2334857-9

Utkast till regeringsproposition med förslag om ändring av gymnasielagen, lagen om yrkesutbildning, lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning samt 4 § i lagen om fritt bildningsarbete

Undervisnings- och kulturministeriet (OKM/57/010/2014)

Folkhälsan Utbildning Ab ger härmed sitt utlåtande angående utkastet till regeringsproposition

Förändringarna är oundvikliga för andra stadiet och med tanke på sparkraven, minskade årskullar och tätare strukturkrav är det motiverat att göra en större reform. I dagens läge har vi på många ställen för tätt upprätthållarnätverk och propositionen syftar till starkare utbildningsanordnare som kan besvara samhällets och individens föränderliga krav.

Det vi vill poängtera i nämnda reform är att jämställdheten i finländsk utbildningspolitik har varit styrkan i vår historia och framtid. Oberoende härkomst och familjeförhållanden har den enskilda individen haft likadana möjligheter till utbildning och framtid. Ett mera spritt upprätthållarnätverk får inte leda till att det blir en ojämlikhet mellan unga av olika bakgrunder – vi skall inte med denna reform skapa större klassklyftor i Finland.

För den svenskspråkiga gymnasie- och yrkesutbildning är det viktigt att man upprätthåller ett täckande nät inom andra stadiet. Svenska enheterna är så pass små att det aldrig är möjligt att få så stora enheter som på finskspråkigt utbildningshåll. Speciellt för svenskspråkiga unika specialutbildningar är det livsviktigt att de tryggas framåt. Det vore förödande om svenskspråkigt nationellt ansvariga utbildningslinjer som berör t.ex. idrottsledarutbildning skulle förloras i reformtider - därför är det hemskt viktigt att man inte slår benen under den svenskspråkiga utbildningsvärlden och låter de små enheterna falla för hårt i reformen. Det skulle ge konsekvenser för en kvalitativt jämställd utbildningsvärld. Ole Norrbacks utredning gällande svenskspråkig yrkesutbildning är avgörande mycket vad gäller strukturerna på svenskspråkigt håll.

Folkhälsan Utbildning vill framhålla att stora mastodonta upprätthållare är svåra att bemästra och inte alltid ekonomisk effektiva. Det viktiga är att ekonomin är genomskinlig och hållbar – inte att storleken på upprätthållaren per automatik avgör.

Kreativa lösningar måste främjas och de tidigare traditionellt konservativa utbildningsvärldarna inom andra stadiet måste kunna mötas i nya lösningar. *Vuxenutbildning, yrkesutbildning, fri bildning och gymnasieutbildningen måste kunna mötas i resursanvändning och kompetensanvändning.* För att kunna få större enheter och en större kompetens och trygghet, t.ex. inom svenskspråkiga utbildningen, måste vi kunna tänka om. Dessutom finns kunskap mellan nivåerna som på många sätt kan utveckla den enskilda studeranden och ge bättre valmöjligheter.

Eftersom stora förändringar berör andra stadiet så är frågan kring hur *undervisningskårens / lärarnas avtal skall förändras, något som idag ligger efter i diskussionerna.* Hur ska man idag åstadkomma flexibilitet och annorlunda arbetssätt inom skolorna när undervisningskårens lärare samtidigt står kvar i tidigare avtalssammanhang? Det gör det svårt för upprätthållarna att kunna uppfylla statliga förväntningar på flexibla sätt att möta studerande och ge nya möjligheter till kunskap. Här borde OAJ / FSL också öppet initiera den debatten tillsammans med UKM.

I lagpropositionen betonas regionala modeller och tillgänglighet. Till det nämns också befolkningsunderlag. Nationella modeller inom utbildning bör också kunna understrykas i denna lagreform speciellt när det gäller mindre unika utbildningar. Skolhelheterna skall kunna betjäna ett visst befolkningsunderlag. Samtidigt bör också helheter där även medborgarrörelsen är inkopplad och fungerar som stödpart i ett utbildningssammanhang främjas och uppmuntras. Även där finns stora synergier och också effektivitetstänkande samtidigt som man river tidigare gränser mellan olika arenor. Inom t.ex. idrottsutbildningarna är medborgarrörelsen (i vårt fall Finlands Svenska Idrott) inkopplade och beroende av idrottsinstitutens service och utbildningar. Där delas redan tränartjänster och beroendeförhållandet växer därmed. Det gör också att vissa nätverksarbeten är mera sårbara än andra.

Nordiskt, europeiskt och internationellt arbete bör uppmärksammas och även starkt förutsättas i utbildningssammanhang. Om nordiska utbildningsmodeller kan skapas, så kan det ge en stor utvecklingsnytta åt det finländska systemet och samtidigt kunna spara resurser. Den internationella kopplingen är otroligt viktigt också för utvecklingen och nya influenser inom utbildningsvärlden. Vi bör uppmuntra våra studerande att ta intryck utifrån och samtidigt våga ta till oss influenser från övriga världen. En utbildningspolitik får inte verka för isolering.

För vuxenutbildningen / yrkesinriktad tilläggsutbildning nämns speciellt kopplingen till och närvaron i större sammanhang som något avgörande. Även där borde man se på kreativa lösningar där vuxenutbildningens kvalitet säkras i modeller som inte enbart behöver vara yrkesinriktad tilläggsutbildning och yrkesutbildning. Kontakten med näringslivet och arbetsmarknaden är viktiga och med en fungerande ekonomi och kvalitativt utvecklingsarbete samt undervisning med goda resultat, bör också en liten vuxenutbildningsenhet kunna godkännas och uppmuntras.

Förebyggande arbete inom utbildningen skall också uppmuntras. Kraven på effektivitet och resultat måste kompenseras och bland annat handledningssituationer och stöd för enskilda studerande måste resurseras tydligare.

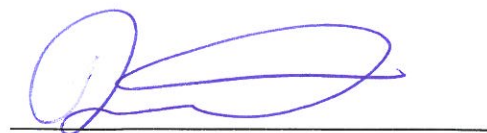
Utlåtandets centrala innehåll / Sammanfattning;

Folkhälsan Utbildning vill framhålla att stora mastodonta upprätthållare är svåra att bemästra och inte alltid ekonomisk effektiva. Det viktiga är att ekonomin är genomskinlig och hållbar samt verksamheten kvalitativt utvecklande – inte att storleken på upprätthållaren per automatik avgör.

- *Jämställdheten i finländsk utbildningspolitik har varit styrkan i vår historia och framtid. En reform av utbildningsstrukturen skall inte skapa större ojämlikhet mellan unga människor.*
- *Kreativa lösningar måste främjas och den tidigare traditionellt konservativa utbildningsvärlden inom andra stadiet måste kunna mötas i nya lösningar.*
- *Vuxenutbildning, yrkesutbildning, fri bildning och gymnasieutbildningen ska kunna mötas i resursanvändning och kompetensanvändning.*
- *Nationella modeller inom utbildning bör också kunna understrykas i denna lagreform speciellt när det gäller mindre unika utbildningar.*
- *Nordiskt, europeiskt och internationellt arbete bör uppmärksammas och även starkt förutsättas i utbildningssammanhang.*
- *För den svenskspråkiga gymnasie- och yrkesutbildning är det viktigt att man upprätthåller ett täckande nät inom andra stadiet. Svenska enheterna är så pass små*

*att det aldrig är möjligt att få så stora enheter som på finskspråkigt utbildningshåll.
Speciellt för svenskspråkiga unika specialutbildningar som existerar inom endast ett
sammanhang, är det livsviktigt att de tryggas framåt.*

Vörå, 5.11.2014

Anna Bertills

VD Folkhälsan Utbildning Ab